

pzazz

Joy Enjoy Joy

ANN VAN DEN BROEK -
WARD/WARD

Geniet genot
genoten: kreperen
van de lach in 'Joy
Enjoy Joy'

In 'Joy Enjoy Joy', haar nieuwste voorstelling, bestudeert en fileert choreografe Ann Van den Broek plezier en genot als een psychoanalyse in beweging. dEUS frontman, rockstar en cineast Tom Barman leverde daarvoor het bronmateriaal. Het gaat dan om zijn houding, pasjes, en gebaren bij optredens, maar ook om uitspraken als 'Trying to be louder than death'. Eros, met de koude onderstroom van Thanatos.

08 MAART 2022

Voor het creatieproces van 'Joy Enjoy Joy' onderzocht Ann Van den Broek met haar dansers minutieus de houding, de pasjes en de gebaren van Tom Barman, de performer. De handen bij de oren; hoe hij de schouderband van de gitaar achterwaarts schudt; een omhoog gestrekte arm; een sprong met de voeten dicht bij elkaar; een hoofd dat opzij tilt; één-twee-drie vingers die tellen: ze brachten het allemaal in kaart. Tijdens de onderzoeksfase van de choreografie spraken Van den Broek en Barman ook over wat *joy* voor hen beiden betekende en uit welke bron die voortspruit. De '*conversation fragments*' die daar uit voortgekomen zijn worden door de hele voorstelling heen op allerlei manieren gebruikt.

Dit basisvocabulaire keerden de performers binnenste buiten om het vervolgens helemaal uit te putten. Vooral Frauke Mariën gaat helemaal op in haar intense vertolking van de bewegingen van Barman. Haar hele hebben en houden zet ze daarbij in. Die mateloze precisie transformeert haar compleet. Niet dat ze Barman wordt, gelukkig, maar wel een duidelijk mannelijker versie van zichzelf. Zelfverzekerdheid en zelfingenomenheid nemen haar houding en gezichtsuitdrukking over. Zij maakt het verschil tussen imiteren of belichamen meteen duidelijk.

"Trying to be louder than death" zegt de stem van Barman. Doodsdrift is levensdrift. De vleselijkheid die je daarbij verwacht blijft echter uit in deze voorstelling. In plaats daarvan is er een soort drift of beat die dwingt tot doorgaan zonder stoppen. Een onderliggende nerveuze rationele agenda bepaalt dit stuk en dwingt de dansers steeds richting de volgende afspraak: microfoon hier, kledingstuk opvouwen en wegleggen daar, camera doorgeven, *flightcase* weggrollen.

Dit neurotisch raster van afspraken, tellen, cues en taken geeft de dansers geen ruimte om zich zelf te verliezen, maar ontnemt mij als kijker ook de kans om ontspannen achterover te leunen. De momenten dat de performers wél helemaal los gaan, gaat hun plezier onverbiddelijk over in iets anders.

In één van de sterkste scènes uit het stuk raakt danseres Isaiah Selleslaghs me als haar schaterlach overtuigend overgaat in hysterische angst en weer terug. Ze neemt me mee in een uit de hand gelopen kermis attractie of *thrill ride* met namen als 'Sky Screamer' of 'Drop of Doom'. Mensen betalen daar voor de *kick* van de angst. Ze mogen lekker gillen tot de bel klinkt en de veiligheidsbeugels weer omhoog mogen. Net echt, maar toch net niet. Op de kermis is dat maar goed ook. Maar in deze voorstelling bezorgt de onechtheid mij na verloop van tijd een leeg gevoel.

Die *kicks*, momenten van kunstmatige opwinding of synthetisch plezier, zijn de basisformule van deze voorstelling. Het is allemaal net echt maar toch niet echt. Op enkele scènes na dan. Als Isaiah Selleslaghs op de massagetafel ligt laat ze me voelen dat er een échte afgrond is waar je zonder veiligheidsbeugels in te pletter kan vallen. Een andere sterke scene citeert 'I feel love' van disco queen Donna Summer: 'Ooh it's so good, it's so good, it's so good, it's so good it's só good'. Frauke Mariën danst en zingt daarop alsof ze minstens één lachgas ballon genoten heeft - tot ze er ademloos bij neervalt.

Het eind van het stuk verloopt als het eind van een popconcert. Terwijl de acht performers één voor één naar voor lopen als over een catwalk, wordt het publiek aangespoord om mee te klappen op hun ritme. De dansers komen tot bij vlak voor het voetlicht, waar ze quasi contact met ons, het publiek, maken. Ze werpen ons kushandjes toe, maken oogcontact of wijzen iemand aan als om te zeggen 'ik zie je!'. Maar dan draaien de dansers zich toch om, als een artiest voor een uitzinnig publiek dat smeekt om een toegift, en lopen ze weg.

Ik voelde me betrappt omdat ik aan het meeklappen was - en stopte. Meeklappen vind ik altijd lastig, ik voel me dan vaak een beetje 'awkward' om het hip te zeggen. Nu dus ook, vooral toen ik me realiseerde dat het gewoon een goed geregisseerd applaus was. Zo goed, dat het werkte. Althans: de vorm werkte, maar de vonk sloeg niet over.

Zoals de stilte na het applaus en meer aan kitsch rakende beeldspraak

Die vonk sprong wel over net vóór deze eindscène. De performers proberen te blijven springen, steeds hoger, terwijl ze elkaar aanmoedigen, energie geven, lachend, nog even, iedereen bijna uitgeput maar komaan, springen mensen! Het puur-natuur, niet synthetische plezier van performen. Ondanks, of misschien juist door de vermoeidheid heen proef je daar de lust, de overlevingskracht. Eros -Thanatos: één - nul.

Maar doorgaans is 'Joy Enjoy Joy' geen soort van dansen op een vulkaan. Daarvoor is de onderstroom van de voorstelling te nerveus en koud. Volgens choreografe Ann Van den Broek is de voorstelling 'minder heavy' dan anders. Maar die 'lichtheid' blijkt slechts een spiegelend glitter randje rond een donkere en zware kern. De eerst stemmige en daarna uitbundig kleurige kostuums van de dansers zijn als verleidelijke snoepjes in een klinisch decor. Het toneel lijkt een koude witte conceptstore annex club, compleet met disco bal en zilveren party schoentjes. Omgebouwde *flightcases* worden tafels op wielen. Met hun glazen deksel lijken ze op de doodskist van sneeuw witje. Als massagetafel, met een uitsparing voor het gezicht, wordt de uitwerking van de massages een mix van genot en pijn.

"Joy comes after something" horen we Tom Barman zeggen op z'n Vlaams-English. Veel diepgang kon ik niet bespeuren in de teksten die door de hele voorstelling heen gevlochten zijn. Misschien was dat net de bedoeling. Om het synthetische te benadrukken? Of om te wijzen naar de bekende weg, de spanning tussen de verleiding van genot en de leegte die onvermijdelijk volgt. Zoals de stilte na het applaus en meer aan kitsch rakende beeldspraak.

Afzien, genieten, dansen tot je er bij neervalt. Zoals de performers die we letterlijk zien krepere van de lach in een knappe - typische Ann Van den Broek - *slowmotion* scène. Een collectieve lachbui die overgaat in lijden. Met wijd

opengesperde ogen happen de dansers naar lucht, met gezichten die veranderen in macabere maskers terwijl ze tot het bittere einde samen blijven bewegen, samen blijven ademen.

‘Op weg naar troost en geborgenheid voor een altijd rusteloze ziel’ lees ik in de voorstellingsbrochure van WArD/waRD. Een hoopvol eind van deze *joyride*, of toch een *Drop of Doom*? Voor het antwoord op die vraag moet je deze rit zelf ervaren.